

Fjórða stig

Fjórða stigsprófið á gítar er þreytt eftir að nemandi hefur náð eftirfarandi hæfniviðmiðum og hefur undirbúið hæfileg prófverkefni. Það telst fullgilt aðeins ef nemandi lýkur einnig **Tónfræði M1**. Ætlast er til þess að nemandur í fjórða stigi eigi kennslubækur, æfingabækur og nótur í samræmi við fyrirmæli kennara.

Við lok fjórða stigs eiga gítarnemendur að hafa náð eftirfarandi markmiðum:

Nemandi

- beiti líkamanum á eðlilegan og áreynslulausan hátt þegar leikið er á hljóðfærið.
- beiti jafnri og lipurri fingratækni.
- hafi náð góðu valdi á samhæfingu handa.
- leiki með vel styrkri vinstri hendi og nái að halda þvergripum vel.
- geti spilað skýrt og með góðum styrk.
- geti gert styrkleikabreytingar vel heyranlegar og andstæður augljósar.
- hafi náð allgóðum tókum á vibrato og noti það smekklega.
- leiki bundnar nótur skýrar og jafnar.
- geti spilað pizzicato og flaututóna á opnum strengjum.
- þekki allt tónsvið gítarsins.
- geti stillt hljóðfærið.
- hafi öðlast gott hrynskyn.
- hafi vald á sveigjanleika í hraða og hryn.
- geti lesið og leikið án undirbúnings verkefni sambærileg þeim sem fengist var við í seinni hluta grunnnáms.
- hafi þjálfast reglulega í að leika utanbókar.
- hafi þjálfast í ýmiskonar samleik, þ.m.t. með öðrum hljóðfærum en gítar.
- hafi farið yfir viðunandi fjölda verkefna.
- hafi fengist við fjölbreytt úrval verkefna.
- geti spilað tónstiga áreynslulítið og af lipurð og snerpu.
- hafi þjálfast reglulega í leik tónstiga og hljóma samkvæmt aðalnámskrá tónlistarskóla.
- hafi undirbúið prófverkefni til flutnings á fjórða stigsprófi samkvæmt þessari námskrá.

Nemanda hafi gefist kostur á að velja hvort og að hversu miklu leyti hann sinnir eftirfarandi atriðum:

- leik eftir eyra
- tónsköpun
- spuna

Nemandi sýni eftirfarandi atriði í þeim mæli sem eðlilegt getur talist eftir fjögurra til sex ára nám:

- tilfinningu fyrir túlkun og hendingamótun
- ýmis blæbrigði og andstæður
- þekkingu og skilning á stíl
- tilfinningu fyrir samleik
- öruggan og sannfærandi leik
- persónulega tjáningu
- viðeigandi framkomu

Uppsetning fjórða stigsprófs og vægi prófþátta

Prófþættir á fjórða stigsprófi eru átta. Nemendur þurfa að fá einkunnina 6,0 á prófinu í heild til þess að standast það.

1. Tónstigar og hljómar (15 stig)

Til prófs skal undirbúa eftirfarandi tónstiga og hljóma:

- krómatískan tónstiga frá e til e''
- dúrtónstiga, hljómhæfa og laghæfa molltónstiga til og með fjórum formerkjum tvær áttundir upp frá neðsta mögulega grunntóni og niður aftur
- brotna þríhljóma í dúr- og molltóntegundum til og með fjórum formerkjum tvær áttundir upp frá neðsta mögulega grunntóni og niður aftur
- C-dúr og G-dúr í samstígunum þríundum, eina áttund
- C-dúr og G-dúr í gangandi þríundum, eina áttund
- C-dúr og G-dúr í samstígunum sexundum, eina áttund
- C-dúr og G-dúr í gangandi sexundum, eina áttund

Leikmáti:

- geti leikið tónstiga með eftirfarandi fingrasetningu í hægri hendi: i,m, i,a og m,a
- tónstiga eigi hægar en M.M. ♩ = 112, miðað við að leiknar séu áttundapartsnótur
- brotna þríhljóma eigi hægar en M.M. ♩ = 90, miðað við að leiknar séu áttundapartsnótur
- Jafnt, hiklaust og utanbókar

Í prófinu velur prófdómari þá tónstiga og hljóma sem leiknir eru.

2. Æfing / Etýða (15 stig)

Í samræmi við kröfur greinanámskrár fyrir gítar.

Eitt verk eða æfingu skal leika utanbókar.

3. Verk 1 (15 stig)

Í samræmi við kröfur greinanámskrár fyrir gítar. Verk þurfa að vera ólík.

Eitt verk eða æfingu skal leika utanbókar.

4. Verk 2 (15 stig)

Í samræmi við kröfur greinanámskrár fyrir gítar. Verk þurfa að vera ólík.

Eitt verk eða æfingu skal leika utanbókar.

5. Verk 3 (15 stig)

Í samræmi við kröfur greinanámskrár fyrir gítar. Verk þurfa að vera ólík.

Eitt verk eða æfingu skal leika utanbókar.

6. Val (10 stig)

Nemandi velji eitt eftirtalinna viðfangsefna:

- a. Leika verk að eigin vali af sambærilegri þyngd og önnur prófverkefni.
- b. Spinna út frá gefnu upphafi, einföldu hljómferli eða lagi með eða án undirleiks.
- c. Leika frumsamið verk eða eigin útsetningu.
- d. Hljómsetja stutta laglínu óundirbúið.

7. Lestur af blaði (10 stig)

Smáæfing sambærileg verkefnum sem fengist var við í seinni hluta grunnnáms.

8. Heildarsvipur (5 stig)

Mat prófdómara á heildarsvip prófs. Getur tekið til ýmissa þátta, en þar á meðal eru tilfinning fyrir túlkun og hendingamótun, blæbrigði og andstæður, þekking og skilningur á stíl, tilfinning fyrir samleik, öruggur og sannfærandi leikur, persónuleg tjáning og viðeigandi framkoma.

Miðpróf

Miðpróf á gítar er þeytt eftir að nemandi hefur náð eftirfarandi hæfniviðmiðum og hefur undirbúið hæfileg prófverkefni. Miðpróf eru aðeins dæmd af Prófanend tónlistarskóla og kemur prófdómari á vegum hennar alla jafna árlega til þess að dæma próf í skólanum. Miðprófið telst fullgilt aðeins ef nemandi lýkur einnig **samræmdu miðprófi Prófanefndar í tónfræði** og aðeins þá fæst afhent prófskírteini frá Prófanefnd. Ætlast er til þess að nemendur eigi kennslubækur, æfingabækur og nótur í samræmi við fyrirmæli kennara.

Við lok miðnáms eiga gítarnemendur að hafa náð eftirfarandi markmiðum:

Nemandi

- beiti líkamanum á eðlilegan og áreynslulausan hátt þegar leikið er á hljóðfærið.
- beiti jafnri og lipurri fingratækni.
- hafi náð góðu valdi á samhæfingu handa.
- leiki með vel styrkri vinstri hendi og nái að halda þvergripum vel.
- geti spilað skýrt og með góðum styrk.
- geti gert styrkleikabreytingar vel heyranlegar og andstæður augljósar.
- hafi náð allgóðum tókum á vibrato og noti það smekklega.
- hafi kynnst notkun tremolo.
- leiki bundnar nótur skýrar og jafnar.
- geti spilað pizzicato, rasgueado og flaututóna á opnum strengjum.
- þekki allt tónsvið gítarsins.
- geti stillt hljóðfærið.
- hafi öðlast gott hrynskyn.
- hafi vald á sveigjanleika í hraða og hryn.
- geti lesið og leikið án undirbúnings verkefni sambærileg þeim sem fengist var við í fyrri hluta miðnáms.
- hafi þjálfast reglulega í að leika utanbókar.
- hafi þjálfast í ýmiskonar samleik, þ.m.t. með öðrum hljóðfærum en gítar.
- hafi farið yfir viðunandi fjölda verkefna.
- hafi fengist við fjölbreytt úrval verkefna.
- geti spilað tónstiga áreynslulítið og af lipurð og snerpu.
- hafi þjálfast reglulega í leik tónstiga og hljóma samkvæmt aðalnámskrá tónlistarskóla.
- hafi undirbúið prófverkefni til flutnings á miðprófi samkvæmt aðalnámskrá tónlistarskóla.

Nemanda hafi gefist kostur á að velja hvort og að hversu miklu leyti hann sinnir eftirfarandi atriðum:

- leik eftir eyra
- tónsköpun
- spuna

Nemandi sýni eftirfarandi atriði í þeim mæli sem eðlilegt getur talist eftir sjö til átta ára nám:

- tilfinningu fyrir túlkun og hendingamótun
- ýmis blæbrigði og andstæður
- þekkingu og skilning á stíl
- tilfinningu fyrir samleik
- öruggan og sannfærandi leik
- persónulega tjáningu
- viðeigandi framkomu

Uppsetning miðprófs og vægi prófþátta

Prófþættir á miðprófi eru átta. Nemendur þurfa að fá einkunnina 6,0 á prófinu í heild til þess að standast það.

1. Tónstigar og hljómar (15 stig)

Til prófs skal undirbúa eftirfarandi tónstiga og hljóma:

- krómatískan tónstiga frá e til e''
- dúrtónstiga, hljómhæfa og laghæfa molltónstiga til og með fimm formerkjum upp frá neðsta mögulega grunntóni, þrjár áttundir þar sem hægt er, annars tvær, og niður aftur
- brotna þríhljóma í dúr- og molltóntegundum til og með fimm formerkjum upp frá neðsta mögulega grunntóni, þrjár áttundir þar sem hægt er, annars tvær, og niður aftur
- C-dúr og G-dúr í samstígum þríundum, tvær áttundir
- C-dúr og G-dúr í gangandi þríundum, tvær áttundir
- C-dúr og G-dúr í samstígum sexundum, eina áttund
- C-dúr og G-dúr í gangandi sexundum, eina áttund
- C-dúr og G-dúr í samstígum áttundum, eina áttund
- C-dúr og G-dúr í gangandi áttundum, eina áttund

Leikmáti:

- geti leikið tónstiga með eftirfarandi fingrasetningu í hægri hendi: i,m, i,a og m,a
- tónstiga eigi hægar en M.M. ♩ = 126, miðað við að leiknar séu áttundapartsnótur
- brotna þríhljóma eigi hægar en M.M. ♩ = 100, miðað við að leiknar séu áttundapartsnótur
- Jafnt, hiklaust og utanbókar

Í prófinu velur prófdómari þá tónstiga og hljóma sem leiknir eru.

2. Æfing / Etýða (15 stig)

Í samræmi við kröfur greinanámskrár fyrir gítar.

Eitt verk eða æfingu skal leika utanbókar.

3. Verk 1 (15 stig)

Í samræmi við kröfur greinanámskrár fyrir gítar. Verk þurfa að vera ólík.

Eitt verk eða æfingu skal leika utanbókar.

4. Verk 2 (15 stig)

Í samræmi við kröfur greinanámskrár fyrir gítar. Verk þurfa að vera ólík.

Eitt verk eða æfingu skal leika utanbókar.

5. Verk 3 (15 stig)

Í samræmi við kröfur greinanámskrár fyrir gítar. Verk þurfa að vera ólík.

Eitt verk eða æfingu skal leika utanbókar.

6. Val (10 stig)

Nemandi velji eitt eftirtalinna viðfangsefna:

- a. Leika verk að eigin vali af sambærilegri þyngd og önnur miðprófsverkefni.
- b. Spinna út frá gefnu upphafi, einföldu hljómferli eða lagi með eða án undirleiks.
- c. Leika frumsamið verk eða eigin útsetningu.
- d. Hljómsetja stutta laglínu óundirbúið.

7. Lestur af blaði (10 stig)

Smáæfing sambærileg verkefnum sem fengist var við í fyrri hluta miðnáms.

8. Heildarsvipur (5 stig)

Mat prófdómara á heildarsvip prófs. Getur tekið til ýmissa þátta, en þar á meðal eru tilfinning fyrir túlkun og hendingamótun, blæbrigði og andstæður, þekking og skilningur á stíl, tilfinning fyrir samleik, öruggur og sannfærandi leikur, persónuleg tjáning og viðeigandi framkoma.